

कृषि विकास निर्देशनालयको सूचनाको हक सम्बन्धी प्रतिवेदन (माघ, फाल्गुण, चैत्र, २०८०)

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली २०७६ को
नियम २ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सावजनिक गर्ने निकायको नाम : कृषि विकास निर्देशनालय, बुटवल
सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि : माघ, फाल्गुण, चैत्र, २०८०

प्रकाशित मिति : २०८१/०१/०६

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

समग्र प्रदेशको कृषि क्षेत्रको नीति तथा योजना तर्जुमा पृष्ठपोषण गर्ने, कृषि विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन तथा नियमन गर्ने गराउने र मातहतका निकायहरूलाई प्रशासनिक व्यवस्थापन तथा नियमन गर्ने कार्य गर्नका लागि मिति २०७५।०६।२५ गते प्रदेश नं. ५, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयका माननीय मन्त्री आरती पौडेलज्यूबाट समुद्धाटन गरी लुम्बिनी प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत कृषि विकास निर्देशनालय, रूपन्देही, नेपालको स्थापना भएको छ।

प्रदेशका झण्डै ५६ प्रतिशत जनतालाई रोजगारी प्रदान गर्ने तथा जिविकोपार्जनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रको विकास विना समग्र आर्थिक विकासको सम्भावना देखिदैन। प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको झण्डै २९.७ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकरण, आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण तथा औद्योगिकीकरण मार्फत द्रुत आर्थिक विकास गर्न सकिने यथार्थलाई हृदयङ्गम गरी लगानी बढाउनु आजको प्रमुख आवश्यकता रहेको छ। नेपालको संविधान २०७२ ले नागरिकको खाद्य सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रूपमा लिएको र खाद्य अधिकार तथा खाद्य सम्प्रभुता सम्बन्धी ऐन २०७५ ले सबै नागरिकको खाद्य सम्प्रभुताको सुनिश्चितताको लागि विभिन्न नीति तथा कार्यक्रम मार्फत निर्वाहमुखी कृषि पेशालाई व्यवसायिक, प्रतिस्पर्धी र सम्मानित व्यवसायको रूपमा विकास गरी रोजगारी सृजना र देशको अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउनु पर्ने आजको आवश्यकता छ। कृषि क्षेत्र बहुआयमिक क्षेत्र भएकोले सबैको सहयोगबाट मात्र समग्र कृषिको विकासमा टेवा पुग्ने देखिन्छ।

कृषिजन्य बालीहरूको क्षेत्रफल, उत्पादन तथा उत्पादकत्वको अवस्थामा आवश्यकता अनुरूप वृद्धि हुन नसक्नुले माग र पूर्तिमा असन्तुलन हुँदा कृषि वस्तुहरूको आयात दिनानुदिन बढ्दै गएको र निर्यातको आयतन खुम्चिँदै जाँदा कूल व्यापार घाटा बढ्दो क्रममा रहेको छ। आर्थिक रूपले सक्रिय जनशक्ति विदेशिँदा कृषि श्रमिकको अभाव, कृषि वस्तुको बढ्दो उत्पादन लागत, जग्गाको खण्डिकरण, उर्वराशील कृषि भूमिको गैह्र कृषि क्षेत्रमा प्रयोग, कृषि भूमि बाँझो राख्ने प्रचलनमा वृद्धि, जलवायु परिवर्तनको कृषि उत्पादनमा नकारात्मक असर, उत्पादन सामाग्रीको अपर्याप्त आपूर्ति, कृषि भौतिक पूर्वाधारहरूको अभाव, समय सापेक्ष प्राविधिक ज्ञानको अभाव, सुरक्षित, विषादी रहित उत्पादन तथा

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

जैविक विषादीबारेको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञानको अभाव र अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार बीचको समन्वयको अभाव जस्ता कारणहरूले कृषि क्षेत्रको आशातित विकास हुन सकेको छैन ।

यसै परिप्रेक्ष्यमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृषि उत्पादनको लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था गर्ने, बाली बस्तु उत्पादनमा यान्त्रिकरण गर्ने, प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था मिलाउने, प्रदेशका विभिन्न क्षेत्रहरूलाई विशिष्टीकृत बालीहरूको लागि विशिष्टीकृत क्षेत्र तोकी सोही बालीको व्यवसायिकरण, विविधिकरण र आधुनिकीकरण मार्फत आर्थिक विकास गर्ने उद्देश्यका साथ लुम्बिनी प्रदेश सरकार, कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालयको नीति तथा कार्यक्रम अनुसार यस कृषि विकास निर्देशनालयले कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ ।

१.१ भावी सोच

कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, व्यवसायिकरण तथा विविधिकरण गरी कृषकहरूको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने।

१.२ लक्ष्य

निर्वाहमुखी कृषि उत्पादन प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, विविधिकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मक मार्फत व्यवसायिक र सम्मानजनक पेशाको रूपमा रूपान्तरण गरी दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट कृषकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने।

१.३ उद्देश्य

- निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक प्रणालीमा रूपान्तरण गर्ने।
- कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने।
- कृषि क्षेत्रलाई सम्मानजनक र विशिष्टीकृत व्यवसायको रूपमा विकास गर्ने।
- कृषि उपजको उत्पादन लागत घटाई कृषि बजार प्रवर्द्धन गर्ने।
- कृषि उपज बाली बस्तुको मूल्य शृङ्खलामा आधारित कृषि उद्योगको विकास गर्ने।
- परम्परागत कृषि ज्ञान तथा कृषि जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।

१.४ रणनीतिहरू

१. कृषि उपजको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य सुरक्षा र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको विकास गर्ने।
२. जीविकोपार्जन वा निर्वाहमुखी कृषि पद्धतिलाई परिवर्तन गरी व्यावसायिकता तर्फ उन्मुख गराई रोजगारीका अवसरहरू बढाउने।
३. कृषि क्षेत्रलाई लैङ्गिक मैत्री र समावेशीकरणका साथै आधुनिकीकरण, व्यवसायिकरण र औद्योगिकरण गरी रोजगारी र आय वृद्धि गर्ने।
४. जनसंख्या तथा वातावरणलाई ध्यानमा राखी दिगो कृषि विकासको प्रयासबाट प्रदेशवासी कृषकहरूको आमदानी वृद्धि गरी जीवनस्तर माथि उकास्ने।
५. कृषि क्षेत्रबाट हुने युवा पलायन रोकी कृषिलाई आकर्षित र सम्मानित पेशाको रूपमा विकास गर्ने।

६. परम्परागत कृषि ज्ञान, सीप प्रविधिका साथै रैथाने बाली तथा जैविक विविधतालाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।
 ७. रासायनिक मल तथा विषादीको उचित प्रयोग गर्दै प्राञ्जारिक कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

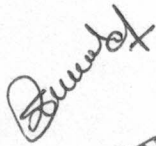
मिति २०७५।१२।१८ गते भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ५, बुटवलको सचिव स्तरीय निर्णय अनुसार।

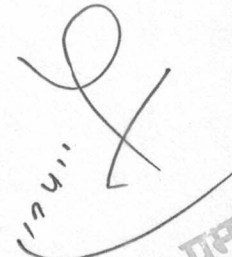
- प्रदेश अन्तर्गतका कृषि बाली वस्तुको विकास एवं विस्तारका लागि आवश्यक नीति तथा व्यावसायिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन।
- प्रदेशस्तरको बाली संरक्षण तथा व्यावसायिक कीट सम्बन्धी उपयुक्त नीति तर्जुमा तथा योजना बनाइ कार्यान्वयन गर्ने र कृषि बालीमा आकस्मिक रोगकीरा तथा महामारी नियन्त्रण गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा खाद्य सुरक्षाको अवस्थाको अनुगमन तथा विश्लेषण गरी प्रदेश सरकारलाई पृष्ठपोषण गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा खाद्य सुरक्षाको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण बालीवस्तुको पहिचान गरी विकास एवं प्रवर्द्धन गर्ने।
- कृषि सम्बद्ध प्रयोगशालाहरूको नियमन।
- कृषि प्रसार, कृषक तथा प्राविधिक तालिम तथा क्षमता विकास र सशक्तीकरण।
- खाद्य गुणस्तर मापदण्ड बनाई अनुगमन गर्ने।
- कृषि बजार, पूर्वाधार र कृषि फार्म केन्द्रहरूको विकास, विस्तार तथा सञ्चालन।
- प्रदेशस्तरको कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन एवं अद्यावधिक गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कृषि विकासमा संलग्न निकायहरू बीच समन्वय कायम गराउने।
- प्रदेशस्तरको बजार तथा अन्य कृषि पूर्वाधार विकास नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धन तथा कृषिको आधुनिकीकरण गर्ने।
- सामूहिक खेती तथा कृषि करार खेतीको प्रवर्द्धन तथा समन्वय।
- प्रदेशस्तरमा पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नीति, योजना तथा मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्ने।
- प्रदेशस्तरका उपयुक्त रणनीतिक स्थानमा थोक, खुद्रा तथा हाट बजार, संकलन केन्द्र तथा अन्य बजार पूर्वाधार विकास गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कार्यरत कृषि व्यवसायीहरूलाई विभिन्न सेवा सुविधा एवं सहूलियत उपलब्ध गराउने।
- प्रदेशस्तरीय मल, बीउ लगायतका कृषि सामग्रीको आपूर्ति स्थितिको नियमित अनुगमन गरी प्रदेश सरकारलाई पृष्ठपोषण गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कृषि प्रसार कार्यमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा माटोको उर्वराशक्ति नक्सा तयार गरी सो को आधारमा उर्वराशक्ति सुधारका लागि आवश्यक कार्य गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा मल बीउ लगायतका कृषि सामग्रीहरूको गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने।

- कृषि उपज, कृषिजन्य वस्तु, सामाग्री तथा बीउ विजन प्रविधिको गुणस्तर निर्धारण, सम्बद्धता निर्धारण स्तरीकरण, प्रमाणीकरण र नियमनको सहयोग गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कृषि प्रविधि विस्तार कार्यको समन्वय गर्ने।
- प्रदेशस्तरमा कृषि प्रसार, कृषि शिक्षा र कृषि अनुसन्धान सम्बद्ध निकायहरूबीच कार्यमूलक सम्बन्ध स्थापित गराउने।
- निर्देशनालय र मातहतका निकायहरूको कर्मचारी व्यवस्थापन, आन्तरिक व्यवस्थापन तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्णय गर्ने, तालुक निकायका निर्देशन कार्यान्वयन गराउने र आवश्यक नीतिगत तथा कार्यक्रम गत निर्देशन र पृष्ठपोषण दिने।

३. निकायमा रहने कर्मचारी सङ्ख्या र कार्य विवरण

यस कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत कृषि ज्ञान केन्द्र, ९, तालिम केन्द्र, १, प्रयोगशाला ४ गरी काल १४ वटा कार्यालयहरू रहेका छन् । जसमध्ये साविककाअस नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण गरिएका र बाँकी १ वटा प्रदेश सरकारको निर्णयबाट स्वीकृत भइ स्थापना भएका स्थायी र अस्थायी कार्यालयहरू रहेका छन् । नेपाल सरकारद्वारा स्वीकृत दरवन्दी २३१ मध्ये १ वटा अस्थायी कार्यालयका लागि ९ जना अस्थायी दरवन्दी प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत भएको छ ।

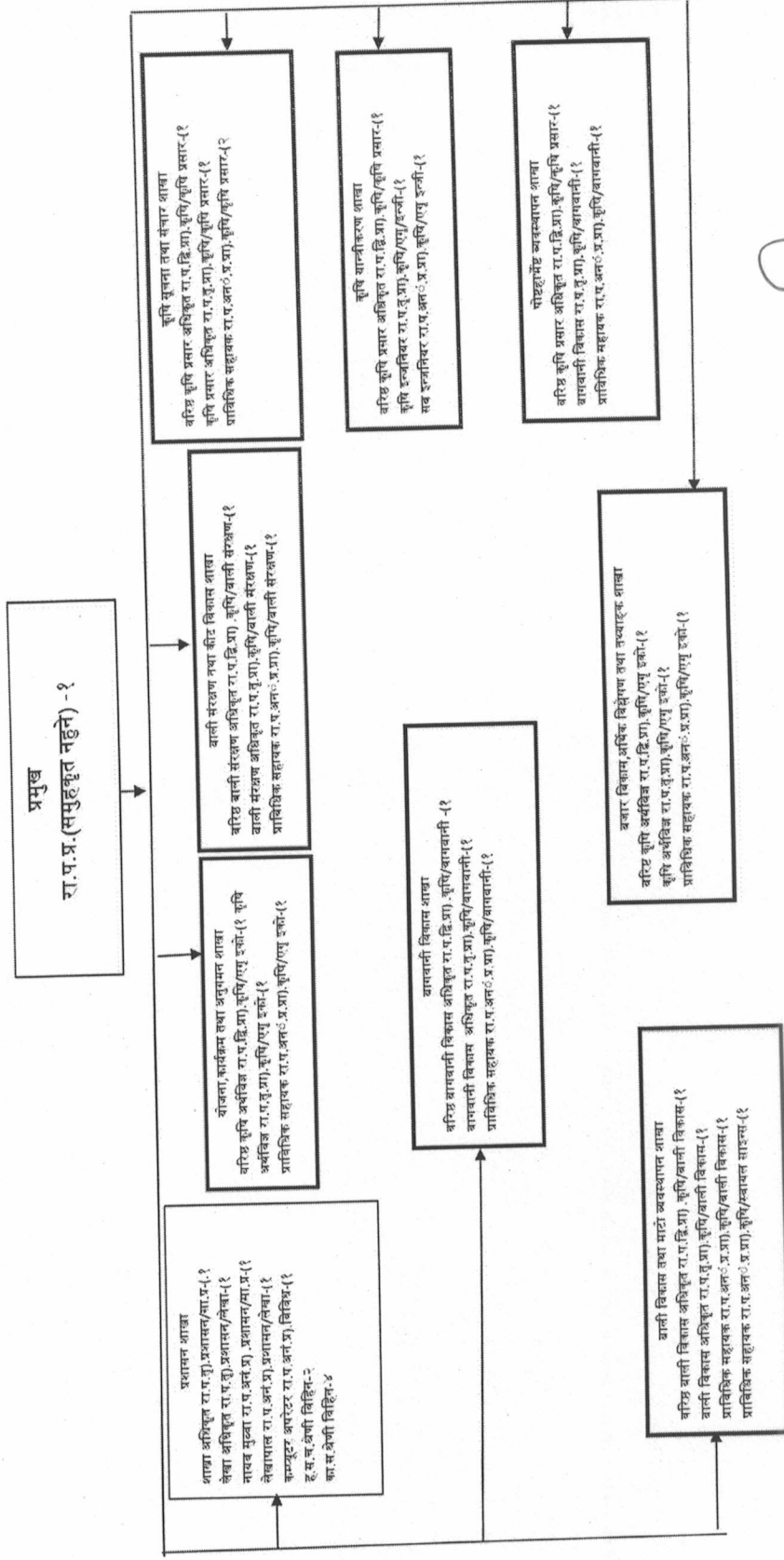

डिल्लीराज पौडेल
कृषि अर्थ विज्ञ

जिम्रित प्रसाद

४. संगठनात्मक परिचय एवं जनशक्ति विवरण

४.१ संगठनात्मक ढाँचा

कृषि विकास निर्देशनालय संगठन संरचना

Handwritten signature and official stamp.

कृषि विकास निर्देशनालयको सूचना हक सम्बन्धी प्रतिवेदन (माघ, पालुण र चैत्र, २०८०)

Handwritten signature and official stamp at the bottom right.

४.२ शाखाहरूबाट सञ्चालन गरिने महत्वपूर्ण कार्यक्रम

क्र.सं.	लक्ष्य नतोकिएका कार्यक्रमहरू	जिम्मेवार शाखा
१	योजना तथा अनुगमन शाखा सम्बन्धित कार्यक्रमहरू	जिम्मेवार शाखा
१.१	मौसम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन	योजना कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
१.२	कृषि ऋण सम्बन्धि विवरण	
१.३	सिँचाई सहित कृषि विकास कार्यक्रमको प्रतिवेदन	
१.४	मासिक/त्रैमासिक/बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी	
१.५	कार्यालय कर्मचारी बैठक	
१.६	प्राधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सशर्त अनुदान कार्यक्रम (ब्लक विकास कार्यक्रम)	
१.७	तथ्यांक विवरण अद्यावधिक तथा कम्पाईलेसन	
१.८	किसान सूचिकरण	
१.९	सहकारी मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम	
२	कृषि सूचना तथा संचार शाखा सम्बन्धित कार्यक्रमहरू	जिम्मेवार शाखा
२.१	समसामयिक तथ्यांक संकलन	कृषि सूचना तथा संचार शाखा
२.२	प्राकृतिक प्रकोपजन्य क्षति विवरण	
२.३	किसान सूचिकरण कार्यक्रम	
२.४	गैर सरकारी सघसंस्थाहरूसंगको समन्वय	
३	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा	जिम्मेवार शाखा
३.१	बीउ वासलत- बीउको आवश्यकता, माग, पुर्ती, पुग/नपुग	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
३.२	श्रोत केन्द्र विवरण: बीउ श्रोत केन्द्र	
३.३	बाली वस्तु विशेष सघन व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम (बाली)	
३.४	रैथाने बालीको प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण कार्यक्रम	
३.५	बीज वृद्धि तथा डेसीस (DESES) कार्यक्रम	
३.६	माटो व्यवस्थापन कार्यक्रम	
३.७	नियमित भर्चुअल बैठक सञ्चालन	
३.८	रासायनिक मल सम्बन्धी तथ्याङ्क-माग/आपुर्ती/खपत/जिल्लामा डिलरहरूको विवरण	
३.९	CIMMYT/किसान-२ कार्यक्रम	
३.१०	प्रांगारिक कृषि कार्यक्रम	
४	बाली संरक्षण तथा कीट विकास शाखा सम्बन्धि कार्यक्रमहरू	जिम्मेवार शाखा
४.१	विषादी विक्रेता ऐन, विषादी खपत तथा एग्रोभेट सम्बन्धि विवरण	

कृषि विकास निर्देशनालयको सूचना हक सम्बन्धी प्रतिवेदन (माघ, पाल्गुण र चैत्र, २०८०)

डिल्लीराज पौडेल
कृषि अर्थ विज्ञ

निमित्त प्रसाद

क्र.सं.	लक्ष्य नतोकिएका कार्यक्रमहरू		
४.२	श्रोत केन्द्र विवरण: रेशम, मौरी र च्याउ	बाली संरक्षण तथा कीट विकास शाखा	
४.३	बाली संरक्षण संग सम्बन्धीत तथ्याङ्क संकलन		
४.४	रोग कीराहरूको प्रकोपबाट भएको क्षति		
५	बागवानी विकास शाखा सम्बन्धित कार्यक्रमहरू		जिम्मेवार शाखा
५.१	श्रोत केन्द्र विवरण: फलफूल, पुष्प तथा तरकारी नर्सरी केन्द्र		बागवानी विकास शाखा
५.२	बाली वस्तु विशेष सघन व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम (बागवानी)		
५.३	स्मार्ट कृषि कार्यक्रम		
५.४	मिसन/ बाली विशेष प्रवर्द्धन संचालन कार्यक्रम		
५.५	किसान-२ परियोजना कार्यक्रम		
५.६	सहकारी मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम		
५.७	प्रांगारिक कृषि कार्यक्रम		
६	पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन शाखा संग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू		जिम्मेवार शाखा
	शित भण्डार सम्बन्धी विवरण		पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन शाखा
	उद्योग/प्रशोधन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू		
७	बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्यांक शाखा सम्बन्धि कार्यक्रमहरू		जिम्मेवार शाखा
६.१	बजार सम्बन्धि सूचनाहरू		बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्यांक शाखा
	• जिल्लास्तर बजार केन्द्र विवरण		
	• संकलन केन्द्र, हाटबजार, निर्यात केन्द्र		
	• क्षेत्रीयस्तर बजार केन्द्र		
	• प्रदेशस्तर बजार केन्द्र		
	• अनुमानित परिमाण कारोबार		
८	कृषि यान्त्रीकरण शाखा सम्बन्धित कार्यक्रमहरू- कृषि यान्त्रीकरण सम्बन्धि विवरण		जिम्मेवार शाखा
	• कस्टम हायरिङ्ग सेन्टर		कृषि यान्त्रीकरण शाखा
	• कम्बाईन हार्भेष्टर		
९	प्रशासन शाखा संग सम्बन्धित कार्यहरू		जिम्मेवार शाखा
	• सम्पूर्ण प्रशासनिक कार्यहरू		प्रशासन शाखा
	• मातहतका कार्यालयहरूको प्रशासनिक कार्यहरूको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा रिपोर्टिङ		

कृषि विकास विभाग
पौडी, काठमाडौं

कृषि विकास विभागको सूचना हक सम्बन्धी प्रतिवेदन (माघ, पाल्गुण र चैत्र, २०८०)

निमित्त प्रमुख

४.२ मातहतका कार्यालयहरुको विवरण

क्र. सं.	कार्यालयको नाम, ठेगाना	ईमेल	वेबसाईट	कार्यालय प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	कृ.ज्ञा.के. नवलपरासी	akcnawalparasi@gmail.com	https://nawalparasi.akc.gov.np	डा. रवीन्द्र नाथ चौबे	९८५७०४५१०६
२	कृ.ज्ञा.के. रुपन्देही	akcrupandehi@gmail.com	https://rupandehi.akc.gov.np	श्री शिव प्रसाद अर्याल	९८५७०५२९२८
३	कृ.ज्ञा.के. कपिलवस्तु	akckapilvastu@gmail.com	https://kapilvastu.akc.gov.np	श्री भाष्कर पौडेल	९८५७०५३०६४
४	कृ.ज्ञा.के. पाल्पा	akcpalpa@gmail.com	https://palpa.akc.gov.np	श्री सन्तोष कुमार चौधरी	९८५७०६५२९४
५	कृ.ज्ञा.के. गुल्मी	akcgulmi2075@gmail.com	https://gulmi.akc.gov.np	श्री नवराज भण्डारी	९८५७०६७२२६
६	कृ.ज्ञा.के. अर्घाखाँची	akcarghakhanchi@gmail.com	https://akcarghakhanchi.gov.np	श्री बुद्धीराज घिमिरे	९८५७०६३९२६
७	कृ.ज्ञा.के. रोल्पा	akcdang@gmail.com	https://dang.akc.gov.np	श्री मनोज कुमार सिंह	९८४७९८३३३३
८	कृ.ज्ञा.के. दाङ	akcrolpa@gmail.com	https://rolpa.akc.gov.np	श्री नरेश धिताल	९८४७८३१३९७
९	कृ.ज्ञा.के. बाँके	akcbanke@gmail.com	http://akcbanke.gov.np	श्री शकिल अहमद	९८५८०४००२७
१०	कृ.व्य.प्र.स.ता.के. खजुरा	abpstckhajura@gmail.com	https://abpstc.lumbini.gov.np	श्री विनोदघिमिरे	९८५८०६०४४३
११	बा.सं.प्र., खजुरा	rpplkhajura@gmail.com	https://pplkhajura.lumbini.gov.np	श्री उमशंकर पौडेल	९८५८०२८४५६
१२	वीउ विजन प्र., भैरहवा	bhairahawaseedlab@gmail.com	https://seedlabbhwa.gov.np	श्री शालिक राम गौतम	९८५७०११२५५
१३	वीउ विजन प्र., खजुरा	seedlabkhajura@gmail.com	https://seedlabkhajura.gov.np	श्री दिपक सापकोटा	९८५८०४०२३४
१४	माटो तथा मल प.प्र., खजुरा	rstlismd2@gmail.com	https://soillabkhajura.lumbini.gov.np	श्री कोमल शाही	९८५८०६०४३५

श्री शिव प्रसाद अर्याल

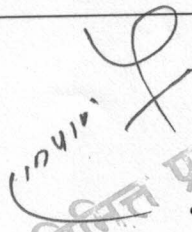
श्री शिव प्रसाद अर्याल
कार्यालय प्रमुख

कृषि विकास निदेशनालयको सूचना हक सम्बन्धी प्रतिवेदन (माघ, पाल्पुण र चैत्र, २०८०)

४.३ कर्मचारी दरबन्दी विवरण

सि. नं.	पद	तह	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	प्रमुख	११ औं	समूहकृत नहुने	१	-	१	
२	व.कृ.अ.वि.	९/१० औं	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ	२	१	१	
३	व.बा.वि.अ.	९/१० औं	बाली विकास	१		१	
४	व.बा.सं.अ.	९/१० औं	बाली संरक्षण	१		१	
५	व.बाग.वि.अ.	९/१० औं	बागवानी विकास	१	-	१	
६	व.कृ.प्र.अ.	९/१० औं	कृषि प्रसार	३	१	२	
७	शा.अ.	७/८ औं	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
८	ले.अ.	७/८ औं	लेखा	१	१	-	
९	कृ.प्र.अ.	७/८ औं	कृषि प्रसार	१	१	-	थप १ जना कामकाज
१०	बा.वि.अ.	७/८ औं	बाली विकास	१	-	१	
११	बा.सं.अ.	७/८ औं	बाली संरक्षण	१	१	-	
१२	कृ.अ.वि.	७/८ औं	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ	२	१	१	
१३	बाग.वि.अ.	७/८ औं	बागवानी	२	१	१	
१४	कृ.ई.	७/८ औं	एग्री इन्जिनियरिङ्ग	१	१	-	
१५	लेखापाल	५/६ औं	लेखा	१	१	-	
१६	ना.सु.	५/६ औं	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
१७	प्रा.स.	५/६ औं	कृषि प्रसार	२	-	२	
१८	प्रा.स.	५/६ औं	बाली विकास	१	-	१	
१९	प्रा.स.	५/६ औं	बाली संरक्षण	१	-	१	
२०	प्रा.स.	५/६ औं	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ	२	-	२	
२१	प्रा.स.	५/६ औं	बागवानी	२	-	२	
२२	प्रा.स.	५/६ औं	माटो विकास	१	-	१	
२३	सव.ई.	५/६ औं	कृषि इन्जिनियरिङ्ग	१	१	-	
२४	कंप्युटर अपरेटर	५/६ औं	विविध	१	१	-	
२५	ह.स.च.		श्रेणी विहिन	२	२	-	
२६	का.स.		श्रेणी विहिन	४	४	-	करार
कूल				३८	२१	१७	

 डिवेलोपिंग ऑफिस
 कृषि अर्थ विभाग

 निमित्त प्रमुख

४.४ कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि. नं.	नाम	पद	तह	सम्पर्क नं	कैफियत
१	राम प्रसाद पाण्डे	वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत	दशौं	९८५७०२२०८५	निमित्त प्रमुख
२	हरिप्रसाद पण्डित	वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ	नवौं	९८५१२४०८४०	
४	आशा भण्डारी	कृषि प्रसार अधिकृत	सातौं	९८४७२८१३४५	
५	पवित्रा भुसाल	लेखा अधिकृत	सातौं	९८४९९६१३८६	
५	बिरेन्द्र कुमार पटेल	कृषि ईन्जिनियर	सातौं	९८४८०२७३८९	
६	संज्ञा अर्याल	शाखा अधिकृत	सातौं	९८४१०२११६६	
७	विवेक पन्त	कृषि प्रसार अधिकृत	सातौं	९८५११५८१७०	
८	मिलन गैरे	बाली संरक्षण अधिकृत	सातौं	९८४७१०३८०९	
९	डिल्लीराज पौडेल	कृषि अर्थविज्ञ	सातौं	९८५७०२२०८३	
१०	सुनैना बराली	बागवानी विकास अधिकृत	सातौं	९८४७४७७१०१	
११	दयाराम बस्याल	अधिकृत	छैटौं	९८४७५९२५५४	
१२	महेन्द्र प्रसाद भुसाल	अधिकृत	छैटौं	९८४७०३३१६२	
१३	बिष्णु प्रसाद अर्याल	कम्प्यूटर अधिकृत	छैटौं	९८५९६६२६८२	
१४	हरिस बोहोरा	सब-इन्जिनियर	पाँचौं	९८६९०८४१३१	
१५	झप्पड बहादुर घर्ति	हलुका सवारी चालक		९८४४७११८२५	करारमा
१६	प्रदिप आर्चाय	हलुका सवारी चालक		९८६९५९८२९	करारमा
१७	रमा कुमारी गुरुङ्ग	कार्यालय सहयोगी		९८४७२१४६२२	करारमा
१८	सुमन गौतम	कार्यालय सहयोगी		९८५७०७२६५४	करारमा
१९	पुनम कुमारी राय	कार्यालय सहयोगी		९८६७२८७७४३	कारारमा
२०	शारदा आर्चाय	कार्यालय सहयोगी		९८४७१०७५४५	करारमा

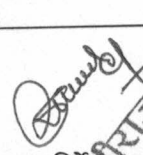
५. नागरिक बडापत्र

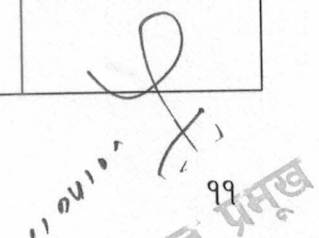
सि. नं.	प्रदान गरिने सेवाहरु	पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	सम्बन्धित शाखा
१	बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी।	माग र औचित्य खुलेको निवेदन	७ दिन	निः शुल्क	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
२	संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन, मुल्याङ्कन एवं प्रगति विवरण	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	७ दिन	निः शुल्क	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
३	कृषि सम्बन्धि तथ्यांक संकलन, विश्लेषण, अद्यावधिक एवं सम्प्रेषण	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	१५ दिन	निः शुल्क	बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्यांक शाखा

डिल्लीराज पौडेल
कृषि अर्थविज्ञ

निमित्त प्रमुख

सि. नं.	प्रदान गरिने सेवाहरु	पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	सम्बन्धित शाखा
४	कृषि बजार एवं पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्यांक शाखा
५	खाद्यान्न तथा औद्योगिक बाली सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
६	कृषि सामग्रीहरुको आपूर्ति व्यवस्थापन, गुणस्तर नियन्त्रण तथा सूचना सम्प्रेषण	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	नियमित रूपमा आवश्यकता अनुसार	निःशुल्क	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
७	माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
८	फलफूल, तरकारी, पुष्प बाली विकास तथा जैविक विविधता संरक्षण प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	वागबानी विकास शाखा
९	बाली संरक्षण, विषादी व्यवस्थापन तथा प्लाण्ट क्वारेन्टीन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास शाखा
१०	मौरीपालन, रेशम खेती, च्याउ उत्पादन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास शाखा
११	बाली उत्पादनोपरान्त क्षति व्यवस्थापन, भण्डारण तथा प्रशोधन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	पोष्टहार्भेष्ट व्यवस्थापन शाखा
१२	कृषि यन्त्र, औजार तथा फार्म मेशीनरी सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	कृषि यान्त्रीकरण शाखा
१३	कृषि प्रविधिहरुको विस्तारका लागी प्रचार प्रसार तथा सम्बद्ध निकायहरूसंग समन्वय	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	नियमित रूपमा आवश्यकता अनुसार	निःशुल्क	कृषि सूचना तथा संचार शाखा
१४	निर्देशनालयबाट प्रकाशित वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा अन्य प्राविधिक प्रकाशनहरु वितरण	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	त्रैमासिक\ वार्षिक रूपमा तयार गरी औचित्यका आधारमा उपलब्ध गराइने	निःशुल्क	प्रशासन शाखा

 राज पांडेय

 प्रमुख

सि. नं.	प्रदान गरिने सेवाहरु	पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	सम्बन्धित शाखा
१५	प्रशासनिक जानकारी एवं अन्य सेवा	व्यक्ति वा संस्थाको लिखित आधिकारिक पत्र	निवेदन प्राप्त हुनासाथ	निःशुल्क	प्रशासन शाखा

६ सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

कृषि विकास निर्देशनालयबाट प्रदान गरिने प्राविधिक सेवामा कुनै दस्तुर लाग्दैन र सम्बन्धित शाखाबाट तुरुन्त उपलब्ध हुनेछ ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

सेवाको लागि कार्यालयमा सम्पर्क गर्ने वा निवेदन पेस पश्चात प्राविधिक सेवा वा जानकारी तुरुन्त सम्बन्धित शाखा वा कर्मचारीबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

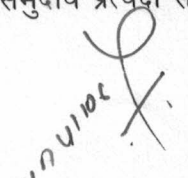
८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

कृषि विकास निर्देशनालयका प्रमुख

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण

- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय र जिल्लास्थित कार्यालयसँगको समन्वयमा वालीहरुको क्षेत्रफल र उत्पादन विवरण अद्यावधिक भएको ।
- अनुकूलित अनुसन्धान कार्यक्रम : नवलपरासी, रूपन्देही, कपिलवस्तु जिल्लाका ६ वटा पालिकाहरुमा कोसेबाली अनुसन्धान कार्यक्रम खजुराबाट उन्मोचित ५ वटा र लोकल जातको मुसुरोको जातीय परिक्षण भइरहेको ।
- जिल्लास्थित कार्यालयहरुबाट सञ्चालन गरिने प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रमका लागि ४९ वटा प्रदर्शनको विषयमा सुझाव सहित सहमति/असहमति दिईएको ।
- नियमित रूपमा पाक्षिक भर्चुअल बैठक, भर्चुअल तालिम, बल्क एस.एम.एस, इन्जिनियर सेवा, प्रविधि प्रसार तथा प्रकाशन लगायतका कार्यहरु भइरहेको ।
- २३५ हेक्टर क्षेत्रफलमा बल्क विकास कार्यक्रम सम्झौता भइ सञ्चालन भइरहेको जसमा ५१४ जना कृषक प्रत्यक्ष सहभागी भएका ।
- ५७४ हेक्टर क्षेत्रफलमा स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रम सम्झौता भइ सञ्चालन भइरहेको जसमा ११११ जना कृषक प्रत्यक्ष सहभागी भएका ।
- लक्षित समुदाय विशेष आयआर्जन कार्यक्रम अन्तर्गत २६ हेक्टर क्षेत्रफलबाट २०६ मे.टन तरकारी लगायत अन्य खाद्यान्न वालीहरुको उत्पादन भएको, जसमा ३३८ जना लक्षित समुदाय प्रत्यक्ष सहभागी भएका ।

 विराज पौडेल
 अध्यक्ष, कृषि विकास विभाग

 निमित्त प्रमुख

- बाली वस्तु विशेष सघन व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र विकास कार्यक्रम ७६२ हेक्टर क्षेत्रफलमा कार्यक्रम सञ्चालन भइ अनुमानित ११८८ मे.टन मसुरो, तोरी लगायत अन्य खाद्यान्न वालीहरुको उत्पादन भएको, जसमा ३४५६ जना कृषक प्रत्यक्ष सहभागी भएका ।
- हाल सम्म ७६२ हेक्टर क्षेत्रफलमा वीउ उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन भइ अनुमानित ११८८ मे.टन मसुरो, तोरी लगायत अन्य खाद्यान्न वालीहरुको उत्पादन भएको, जसमा ३४५६ जना कृषक प्रत्यक्ष सहभागी भएका ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सूचना अधिकारी

डिल्लीराज पौडेल

कृषि अर्थ विज्ञ

सम्पर्क नम्बर : ९८५७०२२०८३

प्रमुख

राम प्रसाद पाण्डे

नि. प्रमुख

सम्पर्क नम्बर : ९८५७०२२०८५

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अघावधिक विवरण

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयबाट भएको खर्चको अवस्था देहायबमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

रकम रु. हजारमा

सि. नं.	बजेट उप शिर्षक नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट	नौ महिनाको विनियोजित बजेट	हाल सम्मको खर्च रकम	एकमुष्ठ भारित प्रतिशत	खर्च प्रतिशत नौ महिनाको तुलनामा	खर्च प्रतिशत वार्षिकको तुलनामा
१	३१२०१०१३	साधारण कार्यक्रम	३४९७३४.०	२७८२५८.०	१९००५७.३	८२.६	६८.३	५४.३
२	३१२०००१२	कृषि उत्पादन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा कार्यक्रम	३५०२९१.०	२७९८३३.०	३५०२७.४	४८.१	१२.५	१०.०
३	३१२०००१३	स्मार्ट कृषि गाँउ कार्यक्रम	४९८८६.०	३२८२७.०	२३८३.६	५५.५	७.३	४.८
४	३१२०००१८	कृषि तथा पशुपन्छी श्रोत तथा प्रविधि सेवा टेवा विस्तार कार्यक्रम	१०९८१९.०	९०२८५.०	३२७११.१	५८.९	३६.२	२९.८

सि. नं.	बजेट उप शिर्षक नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट	नौ महिनाको विनियोजित बजेट	हाल सम्मको खर्च रकम	एकमुष्ट भारित प्रतिशत	खर्च प्रतिशत नौ महिनाको तुलनामा	खर्च प्रतिशत बार्षिकको तुलनामा
५	३१२०००१४	मत्स्य विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७१८४.०	७११३.०	९.०	४.८	०.१	०.१
६	३१२०००२२	कृषि क्षमता अभिवृद्धि तथा सीप विकास तालिम	९३५१.०	९१४६.०	५३७३.६	७४.५	५८.८	५७.५
७	३१२०००२१	पशुपन्छी विकास तथा पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम	६५३८.०	५४२१.०	२२०१.६	८२.१	४०.६	३३.७
८	३१२९११२१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (संघ शसर्त अनुदान)	१९७००.०	१९७००.०	०.०	३५.४	०.०	०.०
९	३१२९११२४	कृषि विभाग संघ ससर्त कार्यक्रम	३१७००.०	३१७००.०	३८९५.९	२१.०	१२.३	१२.३
१०	३१२९११२५	पशु सेवा विभाग(संघ शसर्त अनुदान)	८००.०	८००.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जम्मा			९३५००३.०	७५५०८३.०	२७६५९.५	६१.०	३६.०	२९.१

डिल्लीराज पौडेल
कृषि अर्थ विज्ञ

निमित्त प्रमुख